

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА
ЗА 2012. ГОДИНУ**

НОВИ САД, децембар 2011.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА ЗА 2012. ГОДИНУ

Председник управног одбора

Проф. др Милица Матавуљ

Нови Сад, децембар 2011.

Садржај

УВОД	1
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	2
КАДРОВСКА СТРУКТУРА И ПЛАН КАДРОВА	4
I ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ	5
1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	5
1.1. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА	6
1.2. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ВРСТА И СТАНИШТА	7
1.3. СТРУЧНИ НАДЗОР, САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И УПРАВЉАЧИМА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	11
1.4. РЕГИСТАР ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	12
1.5. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	12
1.6. УСЛОВИ, МИШЉЕЊА И ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА	12
1.7. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ ДОМАЋИХ ФОНДОВА	13
2. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	14
2.1. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ	14
2.2. ОСТАЛИ АСПЕКТИ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ	15
3. ПРОМОТИВНО - ЕДУКАТИВНА ДЕЛАТНОСТ	16
3.1. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ	16
3.2. ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ	18
II ПРАТЕЋА ДЕЛАТНОСТ	21
II 1. ПРАВНИ, ПЕРСОНАЛНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ	21
II 2. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ	22
II 3. ФИНАНСИЈСКО - РАЧУНОВОДСТВЕНИ ПОСЛОВИ И ПОСЛОВИ ЈАВНИХ НАБАВКИ	24

УВОД

Делатност Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) одређена је одредбама Закона о заштити природе («Службени гласник РС», број 36/2009, 88/2010, 91/2010), Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010), као и Статутом Завода („Сл. Лист АПВ“, бр.9/2010).

Завод је почео са радом 1.04.2010. године. На тај начин је обезбеђен континуитет у области заштите природе који траје 45 година. Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Програм рада за 2012. годину Завода проистиче из Средњорочног програма заштите природних добара за период од 2011. до 2020. године Покрајинског завода за заштиту природе, на који је Скупштина Аутономне Покрајине Војводине дала сагласност Одлуком бр. 023-2/11 од 5.априла 2011. године, као и Влада Републике Србије својим Решењем бр. 353-5627/11 од 14. јула 2011. године.

Чланом 104 Закона о заштити природе утврђено је да се стручни послови Завода обављају на основу Средњорочног и годишњих програма заштите природних добара. Из тога следи да је Програм рада Завода, уједно и Програм заштите природних добара.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Делатност Завода проистиче из одредаба члана 102., 103. и 104. Закона о заштити природе, као и Статута Завода. Послови заштите природе односе се на:

- 1) прикупљање и обрада података о природи и природним вредностима;
- 2) праћење стања и оцена очуваности природе и степена угрожености објеката геонаслеђа, дивљих врста и њихових станишта, станишних типова, екосистема, еколошки значајних подручја, заштићених подручја, еколошких коридора, еколошке мреже и предела;
- 3) израда студија заштите којима се утврђују вредности подручја предложених за заштиту и начин управљања тим подручјима;
- 4) израду предлога акта о престанку заштите подручја;
- 5) израду предлога за претходну заштиту подручја;
- 6) давање услова за радове на заштићеним природним добрима, издавање мишљења на план управљања заштићеног подручја;
- 7) вршење стручног надзора на заштићеним природним добрима са предлогом мера;
- 8) пружање стручне помоћи управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима на заштити природе, предела и природних добара;
- 9) утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, ловних, риболовних, водопривредних и др.), програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу;
- 10) обављање стручних послова у поступку израде оцене прихватљивости радова и активности у природи, припремања и спровођења пројеката и програма на заштићеном подручју;
- 11) предлагање обима и садржаја студија изводљивости и процене утицаја на животну средину у поступку реинтродукције и насељавања дивљих врста у слободну природу;
- 12) вођење евиденције о начину и обиму коришћења, као и факторима угрожавања заштићених и строго заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања њихових популација;
- 13) учествовање у поступку јавног увида ради проглашавања заштићених природних добара;
- 14) организовање и спровођење васпитно-образовних и промотивних активности у заштити природе пројектовањем и организовањем изложбених поставки, организовањем тематских расправа, семинара, предавања - издавање публикација и других сталних и повремених гласила и сл.;
- 15) учешће у спровођењу ратификованих међународних уговора о заштити природе;
- 16) вођење регистра заштићених природних добара и других података од значаја за заштиту природе;
- 17) инвентаризација појединачних елемената геолошке, биолошке и предеоне разноврсности са статистичким анализама и извештајима о њиховом стању;

- 18) вођење базе података у области заштите природе као дела јединственог информационог система Агенције за заштиту животне средине;
- 19) обавештавање јавности о природним вредностима, заштити природе, њеној угрожености, факторима и последицама угрожавања;
- 20) обављање и других послова утврђених законом.

Програм рада Завода заснива се на утврђеним дугорочним и краткорочним циљевима у области заштите природе.

Дугорочни циљеви су:

1. повећање површина под заштитом (заштићена подручја, станишта) на око 17% површине АП Војводине;
2. успостављање Националне Еколошке мреже;
3. успостављање Мреже Натура 2000;
4. очување и унапређење стања популација строго заштићених врста;
5. унапређење стања биолошке, геолошке и предеоне разноврсности;
6. едукација и промоција заштите природе.

Краткорочни циљеви односе се на програм за 2012. годину и обухватају:

1. рад на успостављању 7 нових заштићених подручја: Горње Потисје, Доње Потисје (напомена: промењени називи уместо Горња Тиса и Доња Тиса), Потамишје, Мали вршачки рит, Рибарско острво, Храст лужњак на Петроварадинској тврђави, Стабла тисе на Палићу),
2. ревизија 7 заштићених подручја: СРП „Засавица“, ПП „Поњавица“, ПП „Јегричка“, ПП „Стара Тиса“, СРП „Селевењске пустаре“), рад на ревизији шумских резервата у Босутским шумама (Босутске шуме), СП „Стари парк код Сонте“.
3. израда документационе основе (студије) за номинацију Резервата Биосфере „Горње Подунавље“ као дела Прекограничног Резервата Биосфере Мура – Драва – Дунав (TBR MDD).
4. рад на успостављању еколошке мреже у АП Војводини као дела Националне Еколошке мреже (Р Србија);
5. рад на успостављању ЕУ еколошке мреже NATURA 2000 (N2K) у РС (територија АПВ),
6. издвајање и картирање станишта приоритетних за заштиту,
7. рад на изради основних докумената заштите природе (Извештај о стању природе, Програм заштите природе, Стратегија заштите природе);
8. стручни надзор и сарадња са управљачима заштићених природних добара;
9. праћење стања и примена активних мера заштите на очувању врста и станишта;
10. континуирани развој Информационог система Завода, на апликативном и нивоу систематизације података;
11. обухватнија примена GIS технологија у обради података;
12. сарадња са заинтересованим странама у заштити природе;
13. израду услова и мишљења са циљем очувања и унапређења биолошке и геолошке разноврсности и одрживог коришћења природних ресурса;
14. едукацију и образовање о значају очувања природе;
15. даљи развој web презентације Завода.

КАДРОВСКА СТРУКТУРА И ПЛАН КАДРОВА

Покрајински завод за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) пролазио је кроз више трансформација у којима је стицао и губио правни субјективитет.

Од 01.04.2010. год поново постаје правни субјект који послује као установа. С обзиром на ту чињеницу, а полазећи од одредаба Статута Завода, донет је 20.12.2010. Правилник о раду и Правилник о систематизацији и организацији радних места у Покрајинском заводу за заштиту природе (у даљем тексту: систематизација).

Завод своју делатност реализује у оквиру два сектора, који се састоје од одељења и одсека:

1. Сектор за заштиту природе
  - a. Одељење за заштиту подручја
  - b. Одељење за заштиту станишта и врста
  - c. Одељење за заштиту животне средине
  - d. Одељење за промоцију, едукацију и односе са јавношћу
    - Одсек за природњачку збирку
2. Сектор за правне, финансијске и опште послове
  - Одсек за правне послове
  - Одсек за финансијско-рачуноводствене послове
  - Одсек за опште послове и информациони систем

Завод, према наведеној систематизацији има 41 систематизовано радно место, од којих је за нека радна места предвиђено више извршилаца, тако да би ова радна места требало да попуне 53 извршиоца.

Након доношења Правилника о раду и Правилника о организацији и систематизацији радних места приступило се, у току 2011. год., попуњавању радних места везаних, пре свих, за обављање финансијских и општих послова. Тиме су створене претпоставке да се послови у овом Заводу обављају стручно и благовремено, у складу са важећим законима. У Заводу, тренутно, ради 44 извршиоца, од којих је 27 са високом спремом.

У 2012. години планира се пријем једног стручног сарадника за послове шумарства.

Током 2011. године Завод је конкурисао на неколико међународних пројеката, одобрење пројеката очекује се у 2012. години. Уколико пројекти буду одобрени планира се ангажовање једног дипл. еколога или биолога по пројекту.

Сагледавајући кадровске потребе, требало би имати у виду могућност запошљавања приправника који би се могли примити у радни однос у складу са конкурсом и условима које ће у 2012. години прописати Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова односно Националне службе за запошљавање, филијала Нови Сад.

I ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Заштићена природна добра су заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа (хербаријуми, збирке и др.). Заштита природних добара се спроводи кроз стручни надзор, дефинисање и усмеравање мера активне заштите, теренска истраживања природних и предеоних одлика, вредновање природних појава, процеса, објеката, подручја, ресурса и предеоних целина, те на основу тога израду студија заштите као основе за доношење акта о заштити.

Полазећи од Средњорочног програма заштите природних добара, у 2012. години планиран је рад на валоризацији природних вредности и успостављању 7 нових заштићених подручја и рад на ревизији природних вредности за 7 заштићених подручја. Планирана је израда 12 студија заштите.

Током 2012. године наставиће се рад на успостављању еколошке мреже у АПВ као дела националне еколошке мреже РС који је започет 2011. године доношењем Уредбе о еколошкој мрежи („СЛ. Гласник РС“, 102/2010). Завод у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, стручним и научним институцијама припрема документацију и врши послове идентификације и картирања типова станишта, одређује границе делова еколошке мреже и води базу података. Рок за идентификацију делова еколошке мреже је 2 године од објављивања Уредбе. С обзиром да је Завод одредио у 2011. години еколошку мрежу за 30 општина на подручју АПВ (2/3 подручја), остало је да се у 2012. години одреди еколошка мрежа за још 15 општина.

Последњих неколико година напори заштите природе у Републици Србији усмерени су на испуњавање обавеза у оквиру припрема за приступ Европској унији (ЕУ). Највећа од њих односи се на успостављање еколошке мреже NATURA 2000. NATURA 2000 је утемељена на Директиви о очувању природних станишта и дивље фауне и флоре (*Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora*) и Директиви о очувању дивљих птица (*Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds*), који представљају најамбициозније прописе у циљу очувања вредних станишних типова и врста за државе чланица ЕУ.

Издавање N2K подручја врши се по биогеографским регионима. АПВ се налази у Панонском биогеографском региону. Рад на успостављању еколошке мреже NATURA 2000 обухвата: успостављање законодавних и административних мера за обезбеђивање очувања станишта дивље флоре и фауне, као и очување угрожених природних станишта од значаја за ЕУ; инвентаризација и картирање врста и станишних типова на целој територији, заснованих на научној основи; вредновање, израда предлога NATURA 2000 подручја и њихово усаглашавање кроз сарадњу са корисницима подручја, израда коначног предлога NATURA 2000 подручја у РС, успостављање еколошке мреже NATURA 2000 у РС као дела еколошке мреже ЕУ, одређујући мере и процедуре за њихово спровођење, ради очувања дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, са нагласком на угрожене и осетљиве врсте, као и миграторне врсте на територији РС. Рад на успостављању одвијаће се у складу са Акционим планом за успостављање еколошке мреже NATURA 2000 као дела националне еколошке мреже 2011- 2020.

Завод је у обавези да учествује у припреми и/или изради основних документа заштите природе: **Извештаја о стању природе**; припрема стручну основу за **Програм заштите природе у АПВ**, који доноси Влада Аутономне Покрајине Војводине за период од десет година, учествује у изради стручне основе за израду **Стратегије заштите природе и природних вредности** коју доноси Влада Републике Србије за период од 10 година.

1.1. ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА

1.1.1. ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ У ЦИЉУ УСПОСТАВЉАЊА НОВИХ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

1. „Горње Потисје“ (прва заштита) - станишта тиског цвета и мртваје уз Тису од државне границе до Новог Бечеја: мртваја Ђала, Филић, мртваје Пана и Буџак, Молска шума, Медењача.

Почетак валоризације природних вредности у 2011. години.

Наставак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: 30. новембар 2012.

2. „Доње Потисје“ (прва заштита) - влажна станишта уз Тису од Новог Бечеја до ушћа у Дунав: Мала и Велика Провала, мртваје Врбица, Ајлаш и Комоњ.

Почетак валоризације природних вредности у 2011. години.

Наставак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: 30. новембар 2012.

3. „Потамишје“ – велика и изузетно вредна просторна целина која захтева вишегодишњу валоризацију.

Почетак валоризације природних вредности у 2011. години.

Наставак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

4. „Мали вршачки рит“ усклађивање са изменама Закона о заштити природе

Валоризација природних вредности: завршена 2010.

Рок за израду студије заштите: фебруар 2012. године.

5. „Рибарско острво“ код Новог Сада

Почетак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

6. „Храст лужњак на Петроварадинској тврђави“

Почетак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

7. „Стабла тисе на Палићу“

Почетак валоризације природних вредности у 2012. години.

Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

1.1.2. ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ У ЦИЉУ РЕВИЗИЈЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

1. Специјални резерват природе Засавица - ревизија

Почетак ревизије природних вредности у 2011. години.
Рок за израду студије заштите: 31.март 2012.

2. Парк природе „Поњавица“

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.
Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

3. Парк природе „Јегричка“

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.
Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

4 Парк природе „Стара Тиса“

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.
Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

5. Специјални резерват природе „Селевењске пустаре“

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.
Рок за израду студије заштите: крајем 2013. године.

6. Резервати природе у Босутским шумама

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.
Рок за израду студије заштите: крајем 2014. године.

7. Споменик природе „Стари парк код Сонте“

Почетак ревизије природних вредности у 2012. години.
Рок за израду студије заштите: крајем 2012. године.

1.2. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ВРСТА И СТАНИШТА

Програм рада за 2012. годину обухватиће широк спектар активности у области заштите и мониторинга врста и станишта.

1.2.1. ЗАШТИТА ВРСТА

МОНИТОРИНГ И ЗАШТИТА ЗАШТИЋЕНИХ И СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА

Теме из ове области у највећој мери се односе на заштиту и праћење стања најугроженијих врста дивље флоре и фауне, њихових популација и станишта.

У оквиру тога, приоритетне теме биће:

- банатски божур (*Paeonia officinalis* subsp. *banatica*)
- кукурјак (*Erantia hyemalis*)
- јесењи зумбул (*Scilla autumnalis*)
- пешчарски мрзовац (*Colchicum arenaria*)
- пешчарска перуника (*Iris arenaria*)

- слатинска Панчићев пелен (*Artemisia pancici*)
- слатинска паламида (*Cirsium brachicephalum*),
- Садлеров различак (*Centaurea sadleriana*)
- мочварна папрат (*Thelypteris palustris*).
- тиски цвет (*Palingenia longicauda*), утицај педолошких и метеоролошких параметара и фитопланктонских заједница
- стрижибуба (*Theophilea longicauda*),
- мониторинг строго заштићених и заштићених дивљих врста риба на територији АП Војводине
- мргуда (*Umbra krameri*)
- састав херпетофауне у еколошкој мрежи Војводине
- велика дропља (*Otis tarda*)
- орао крсташ (*Aquila heliaca*)
- сива ветрушка (*Falco vespertinus*)
- вивчарице (*Charadriiformes*)
- стање шумске орнитофауне у природним добрима Војводине
- текуница (*Spermophilus citellus*)

Свака од наведених тема захтева посебно усмерене мере заштите и специјално разрађене методе мониторинга.

ДОПУНА БАЗЕ ПОДАТАКА СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНИХ И СТРОГО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА

База података станишта заштићених и строго заштићених врста представља део документационе основе еколошке мреже. Допуна података је предвиђена ради праћења промена на познатим полигонима, односно у случају евидентирања нових станишта.

Ажурирање података о стаништима заштићених и строго заштићених врста и евидентирање нових локација током теренског рада

ТЕКУЋИ ПОСЛОВИ НА ОЧУВАЊУ ВРСТА

У оквиру редовног рада на очувању врста и станишта, планиране су и следеће активности:

- преузимање строго заштићених врста дивљих животиња и збрињавање у Прихватилиште за дивље животиње ЗОО врта Палић;
- сарадња са надлежним инспекцијама на контроли аката о заштити строго заштићених врста;
- учешће у изради подзаконских аката.
- попуњавање база података о ретким и угроженим биљним и животињским врстама - у оквиру информационог система Завода;
- наставак картирања и попуњавања регистра инвазивних врста биљака и животиња - са предузимањем мера њиховог сузбијања, посебно на заштићеним подручјима;
- наставак сарадње са организацијама и институцијама из области биодиверзитета: Заводом за заштиту природе Србије, ПМФ-Департман за биологију и екологију, Друштвом за заштиту и проучавање птица Војводине, НИДСБ „Јосиф Панчић“, Институтом за ботанику и Ботаничком баштом

„Јевремовац“ у Београду на истраживању и картирању флоре Србије и Балканског полуострва а нарочито родова *Cerastium*, *Dianthus*, *Campanula*, *Edraianthus* и *Sesleria*, Природњачким музејом у Београду, Природњачким музејом у Будимпешти, Природњачким музејом у Скопљу итд.

КОНТРОЛА КОРИШЋЕЊА И ПРОМЕТА ДИВЉЕ ФЛОРЕ И ФАУНЕ

У оквиру јавних овлашћења на спровођењу Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Сл. Гласник РС“, бр. 31/05, 45/05-исправка, 38/08, 9/10) за територију АП Војводине планира се спровођење следећих активности:

- анализа приспелих извештаја правних лица, односно предузетника о сакупљању и промету дивље флоре и фауне у претходној години;
- утврђивање контигената за сакупљање дивље флоре и фауне у текућој години, као и одређивање региона у којима ће се забранити сакупљање одређених врста;
- рад у Комисији које формира Министарство заштите животне средине, рударства и просторног планирања на спровођењу Конкурса за издавање дозвола за комерцијално сакупљање из природе заштићених врста дивље флоре, фауне и гљива;
- решавање захтева правних лица, односно предузетника за сакупљање и промет дивље флоре и фауне, као и издавање мишљења о сакупљању тражених врста;
- решавање захтева и издавање мишљења правним, физичким лицима, односно предузетницима о плантажно-фармерском узгоју заштићених врста;
- сарадња са покрајинском инспекцијом заштите животне средине у контроли промета дивље флоре и фауне, као и заједнички стручни надзор на плантажама и фармама;
- помоћ лицима и организацијама заинтересованим за плантажно-фармерски узгој заштићених врста;
- сарадња са откупљивачима, као и сакупљачима у циљу усавршавања правилног сакупљања (пре свега биљних врста), као и прикупљање што објективнијих информација о сакупљеним количинама и подручјима на којима се врши сакупљање;
- ажурирање базе података о регистрованим откупним станицама за сакупљање заштићених дивљих врста, као и података о плантажама и фармама у оквиру информационог система Завода;
- сарадња на усаглашавању законских и подзаконских аката који су у вези са комерцијалним сакупљањем, као и било ком виду узгоја заштићене дивље флоре и фауне;
- рад на изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне и Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива;
- активности на едукацији и међусобној размени искустава релевантних учесника у процесу спровођења поменуте Уредбе;
- промоција резултата и примера добре праксе у примени Уредбе;
- израда годишњег извештаја о раду на спровођењу Уредбе;

1.2.2. ЗАШТИТА СТАНИШТА

Законске основа за обавезу проглашења заштите типова станишта садржане су у Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. Гласник РС“, 35/2010). У Додатку II и Додатку III наведени су за заштиту приоритетни типови станишта и мере заштите.

Поред тога врши се и заштита станишта строго заштићених и заштићених врста на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. Гласник РС“, 5/2010).

Применом Директиве о очувању природних станишта и дивље фауне и флоре и Директиви о очувању дивљих птица предузимају се мере на заштити одговарајућих станишта и врста које су садржане у додацима тих директива.

Теме из ове области, поред мултидисциплинарних истраживања са циљем картирања осетљивих, угрожених, ретких и за заштиту приоритетних типова станишта у заштићеним природним добрима, стручног надзора и мониторинга, односе се и на издвајање потенцијалних подручја за националну еколошку мрежу. Поред заштићених подручја, као основних елемената мреже, потребно је прецизирати потенцијална заштићена подручја и станишта строго заштићених врста, као и еколошке коридоре.

У оквиру ове области, приоритетне теме биће:

- Картирање осетљивих, угрожених, ретких и за заштиту приоритетних типова станишта у Потисју (утврђивање функционисања еколошког коридора реке Тисе).
- Картирање станишта строго заштићених врста у Потисју .
- Картирање станишта и врста NATURA 2000 на подручју АПВ.

ЗАДАЦИ ОДРЕЂЕНИ УРЕДБОМ О ЕКОЛОШКОЈ МРЕЖИ

На основу члана 13. Уредбе о еколошкој мрежи (Сл. Гласник РС 102/2010), Завод у сарадњи са Републичким геодетским заводом идентификује границе делова еколошке мреже на простору АПВ. Допуњавање базе података Завода о стаништима у складу је са напредовањем картирања станишта. Подаци су доступни јавности у складу са законом и достављају се Републичком Заводу.

- Идентификација и валоризација еколошких коридора на простору Војводине;
- Идентификација елемената еколошке мреже на приступачним катастарским подлогама;
- Идентификација еколошких коридора на простору Војводине.
- Одређивање еколошки значајних подручја ван заштићених добара.
- Континуирано ажурирање базе података Завода о еколошкој мрежи;
- Уношење нових података на веб-сајт Завода који садржи основне информације о еколошкој мрежи, приступачне јавности.

ЕКОЛОШКА МРЕЖА „NATURA 2000“

Припремне активности на успостављању еколошке мреже НАТУРА 2000 се одвија у оквиру Твининг пројекат СР07-ИБ-ЕН-02 „Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији – Натура 2000“, које спроводи Министарство заштите животне средине, рударства и просторног планирања. У 2012. години

планирани су задаци и активности на изради NATURA 2000 пилот плана управљања у СРП „Обедска бара“.

Рад на успостављању еколошке мреже NATURA 2000 одвијаће се у складу са Акционим планом за успостављање еколошке мреже NATURA 2000 као дела националне еколошке мреже 2011- 2020. Акционим планом обухваћено је успостављање законодавних и административних мера за обезбеђивање очувања станишта дивље флоре и фауне, као и очување угрожених природних станишта од значаја за ЕУ; инвентаризација и картирање врста и станишних типова на целој територији, заснованих на научној основи; вредновање, израда предлога NATURA 2000 подручја и њихово усаглашавање кроз сарадњу са корисницима подручја, израда коначног предлога NATURA 2000 подручја у РС, успостављање еколошке мреже NATURA 2000 у РС као дела еколошке мреже ЕУ, одређујући мере и процедуре за њихово спровођење, ради очувања дивље флоре и фауне и њихових природних станишта, са нагласком на угрожене и осетљиве врсте, као и миграторне врсте на територији РС.

1.2.3. ГЕОНАСЛЕЂЕ

У предстојећем периоду планира се почетак радова на Ревизији објеката геонаслеђа и инвентару објеката геонаслеђа Војводине. Поред тога, у плану је пружање помоћи и усмеравање активности управљача природних добара на уређењу, конзервацији и презентацији објеката геонаслеђа.

1.3. СТРУЧНИ НАДЗОР, САРАДЊА СА ИНСПЕКЦИЈСКИМ СЛУЖБАМА И УПРАВЉАЧИМА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Законом утврђена делатност Завода је и стручни надзор над стањем и спровођењем мера заштите у природним добрима, као и стручна помоћ управљачима и корисницима заштићених природних добара.

Овај обиман и важан сегмент рада Завода у складу је са обимом активности на заштићеним природним добрима, у смислу промоције, дефинисања, усмеравања и спровођења активних мера заштите, усклађивања условно изводљивих активности, као и уочавању, спречавању и ублажавању недозвољених активности и негативних процеса.

Стручни надзор и помоћ управљачима биће усмерени ка редовном праћењу стања природе и природних добара, надзору над активностима које би могле нарушити природно добро.

Кроз стручни надзор се побољшава сарадња са управљачима природних добара, локалним заједницама и самоуправом, корисницима простора, невладиним организацијама и заинтересованим појединцима.

Приоритетне активности које за циљ имају ревитализацију станишта и унапређење заштите везане су за деградирана и ревитализована станишта у заштићеним природним добрима.

ИНТЕГРАЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА У РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Током 2012. године Завод ће узети активно учешће у изради просторних планова посебне намене заштићених подручја, просторних планова општина, планова нижег реда, зависно од нивоа просторно-планских активности. За ППППН мултифункционалног еколошког коридора реке Тисе ради се Концепт и Нацрт Плана у којем учествује и Завод.

ИНТЕГРАЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА У МЕЂУНАРОДНИ КОНТЕКСТ

У циљу успостављања Мреже Резервата Биосфере, UNESCO МаВ програм Завод ће до маја 2012. године у сарадњи са WWF-ом Канцеларија у Београду и Универзитетом у Новом Саду припремити номинацију (документациона основа) за проглашење Резервата биосфере „Горње Подунавље“, као дела будућег прекограничног резервата Мура – Драва – Дунав (TBR MDD), сагласно закључцима са Првог састанка TBR MDD (Будимпешта, 2011).

1.4. РЕГИСТАР ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Регистар заштићених природних добара се води у складу са Правилником о регистру заштићених природних добара ("Службени гласник РС", бр. 30/92). Регистар чине главна књига и збирка исправа и имају статус јавног документа. Послови вођења регистра се обављају континуирано и подразумевају редовно уношење и ажурирање података. Уписивање података у Регистар врши се на основу аката о стављању под заштиту, измена или допуна аката о заштити и аката о стављању ван снаге акта о заштити (брисању из евиденције заштићених природних добара). Поред уписивања у Регистар подаци о заштићеним природним добрима се уносе у информациони систем Завода - апликација Архива решења. Такође, у базу података уносе се и подаци о издвојеним стаништима за заштиту (полигони, ГИС обрада).

1.5. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основне активности у овој области биће:

- Израда програма мониторинга квалитета животне средине на подручјима у поступку заштите
- Интеграција заштите предеоне и биолошке разноврсности у изради регулативе, стратегија, просторних и урбанистичких планова, у процедури процене утицаја на животну средину и сл.
- Израда програма едукације и учешће у примени принципа заштите природе у области интегралног управљања водама
- Измена правилника о раду устава и црпних станица на заштићеним подручјима (Лудашко језеро, Стара Тиса, Јегричка) у циљу усаглашавања са потребама стабилности животних заједница и природног феномена због којег је заштита успостављена.

1.6. УСЛОВИ, МИШЉЕЊА И ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Веома важан, комплексан и обиман сегмент рада Завода, у досадашњем раду и у предстојећој 2012. години је издавање услова за изградњу објеката, реализацију активности у простору, израду планске документације, основа и програма, односно мишљења на просторне и урбанистичке планове, шумске и друге основе и програме, студије о процени утицаја, стратешке процене утицаја, итд. Поред редовног и ажурног рада, Завод ће учествовати у изради и верификацији секторских стратегија развоја, законске и подзаконске регулативе.

1.7. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ ДОМАЋИХ ФОНДОВА

1. Завршетак рада на пројектима које финансира Фонд за заштиту животне средине (започети 2011, план завршетка 31.3.2012):
  - Стање популација међународно значајних врста биљака и животиња на слатинским, степским и шумостепским стаништима у Војводини (Уговор бр. 05-823/2 од 16.9.2011.);
  - Подизање капацитета ка унапређењу стања природне и животне средине у АП Војводини применом ГИС технологија (Уговор бр. 05-832/2 од 16.9.2011.);
2. Завршетак рада на пројекту који финансира Градска управа за заштиту животне средине Град Нови Сад: Еко ТВ видео спотови „Заштићена природна добра Новог Сада“ (Бр. Уговора 04-1010 од 17.6.2011.)
3. Реализација Акционог плана за успостављање еколошке мреже НАТУРА 2000 у Републици Србији (2011-2020).
4. Креирање апликација за текуће позиве на „мале“ конкурсе Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Фонда за заштиту животне средине и осталих националних донатора.
5. Учешће у изради *Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе*
 Носиоци пројекта: ЈП Завод за урбанизам Војводине, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију АПВ и Покрајински завод за заштиту природе.

 Уредбом о еколошкој мрежи река Тиса је дефинисана као еколошки коридор од међународног значаја. Плавно подручје Тисе са мртвајама и суседним природним добрима је један од најзначајнијих коридора Панонског биогеографског региона. Циљ Просторног плана да, уважавајући међународне конвенције и иницијативе, обезбеди планску основу за одрживи развој речног коридора Тисе у складу са еколошким, хидролошким, туристичким и транспортним потенцијалима подручја. Просторни план обухвата делове територија 11 општина, односно 36 катастарских општина. Унутар подручја еколошког коридора, односно у зони утицаја на коридор се налази 61 евидентирано станиште заштићених и строго заштићених врста.

2. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

2.1. ПРОЈЕКТНЕ АКТИВНОСТИ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ

---

1. Supporting Conservation and Management Activities in Gornje Podunavlje Special Nature Reserve

Наставак реализације, завршетак, обрада резултата, презентација резултата, састављање и подношење финансијског и наративног извештаја о реализацији пројекта који финансира WWF International - Дунавско-карпатски програм

2. DANUBEPARKS-Danube River Network of Protected Areas

Надгледање реализације пројекта *DANUBEPARKS II* (током процеса апликовања Завод је идентификован као партнер-посматрач).

3. Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији – НАТУРА 2000

Наставак реализације Твининг пројекта.

4. Biodiveristy as a Tool for Establishing of Transboundary Identity of Spačva-Bosut Basin (Биодиверзитет као оруђе за успостављање прекограничног идентитета Спачванско-босутског басена)

Завод је Конкурисао за заједнички пројект са Јавном установом за заштиту природних вредности Вуковарско-сремске жупаније (Хрватска) у оквиру конкурса Прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2007-2013 финансиране из IPA фондова, 15.новембра 2011. године. Информације о одобравању пројекта биће познате у августу месецу. Почетак реализације заједничког пројекта очекује се крајем 2012. године.

Динамика активности: учествовање у праћењу процеса одлучивања, почетак рада.

5. The role of small mammals in the transboundary diseases – theoretical and practical study in the Hungarian-Serbian border

Креирање заједничког пројекта и апликовање у оквиру трећег позива IPA Прекограничног програма Мађарска-Србија 2007-2013 са партнерима из пројектног подручја: Дирекција Националног парка „Кишкуншаг“ и Дирекција Националног парка „Кереш-Марош“.

Апликовање за заједнички пројект у оквиру конкурса Прекограничне сарадње Мађарска-Србија финансиране из IPA фондова ЕУ.

Динамика активности: писање апликације током марта и априла, подношење у априлу и учествовање у праћењу процеса одлучивања почевши од маја.

6. Ревитализације влажних депресија у Штрпцу

Наставак активности на реализацији пројекта са WWF и ЈП Војводинашуме у оквиру реализације пројекта финансираних од стране Компаније Кока-кола у оквиру линије Community Water Partnerships (CWP).

7. Protecting „Europe’s Lifeline” - The creation of a Trans-Boundary Biosphere Reserve along the Danube, Drava and Mura Rivers

Реализација активности у оквиру пројекта Protecting „Europe’s Lifeline” - The creation of a Trans-Boundary Biosphere Reserve along the Danube, Drava and Mura Rivers који координише WWF Аустрије, а финансира MAVА Фондација.

8. Аплицирање као пројектни партнер у „STIRD“ пројекту („Southern Tisza Interregional Development Project“) који се финансира од стране Немачког федералног министарства за едукацију и истраживање („BMBF“). Пројектна тема: „Re-establishing Ecosystem Functions on the lower Tisza Floodplains“. Потенцијални пројектни партнери су: „KIT-WWF-Institute for Floodplain Ecology, Rastatt“, „Leibniz Institute of Freshwater Ecology and Inland Fisheries – IGB, Berlin“, „Middle-Tisza District Environment and Water Directorate – Kotikovizig, Szolnok“, „Lower-Tisza District Environment and Water Directorate – Atikovizig, Szeged“, „Vituki, Budapest“, „WWF Hungary, Budapest“.

Креирање апликација за текуће позиве на погодне конкурсе осталих међународних донатора.

2.2. ОСТАЛИ АСПЕКТИ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ

1. Коришћење капацитета чланства у Међународној унији за заштиту природе (IUCN) и креирање могућности за дефинисање заједничких предлога пројеката.
2. Наставак сарадње са Дунавско-карпатскоим програмом WWF, Канцеларија у Србији, на дефинисању заједничких предлога пројеката.
3. Организација учешћа у међународним скуповима, конференцијама и конгресима.
4. Стручно усавршавање сарадника путем наменских тренинга у заштити природе.
5. Сарадња са Светском унијом за заштиту природе (IUCN) и Светским фондом за природу (WWF): реализације пројеката у току и развоја потенцијалних пројеката,
6. Активности на спровођењу Рамсарске конвенције (Рад на припреми за номинацију нових Рамсарских подручја; Промоција влажних подручја и неопходности њиховог очувања кроз сарадњу са управљачима).
7. Учесће представника Завода на:
  - Светском конгресу заштите природе у Јејуу, Јужна Кореја (6-15. септембар 2012).
  - 11. Рамсарској Конференцији у Букурешту, Румунија (18-26. јун 2012).
  - Међународном симпозијуму у организацији Рамсарског бироа: „Воде и влажна подручја у Средоземљу: Следећих 20 година“, у Агадиру, Мароко (6.-8. фебруар 2012.).
  - Други састанак TBR MDD, Копачки рит, Хрватска, мај 2012.
  - ИАД Конференцији у Сент Андреји, 21-24 август 2012.
  - Радионици о Оцени прихватљивости, Даблин, 5-7- септембар.
8. Организација учешћа у међународним скуповима, конференцијама и конгресима.
9. Стручно усавршавање сарадника у иностранству, путем наменских тренинга из области заштите природе.

3. ПРОМОТИВНО-ЕДУКАТИВНА ДЕЛАТНОСТ

3.1. ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ И МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Завод ће реализовати и активности којима се презентује рад стручне куће и промовише заштита природне баштине, а у складу са десетогодишњим планом рада. Циљ реализације промотивних манифестација, информисања јавности и спровођења различитих едукативних акција током 2012. године биће усмерен на задобијање подршке најшире јавности за активности које се предузимају у заштити природе. У промовисању очувања природе и рационалног коришћења природних вредности и ресурса. Завод ће радити на јачању сарадње са блиским стручним и научним институцијама, стараоцима заштићених природних добара и различитим удружењима и невладиним организацијама.

ПРОМОТИВНА ДЕЛАТНОСТ

Током 2012. године Завод ће организовати, или учествовати у реализацији различитих манифестација и акција којима се промовишу вредности наше природне баштине и неопходност очувања природе и националних природних ресурса од националног или међународног карактера и значаја.

ПРОМОТИВНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ВАЖНИХ ДАТУМА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Завод ће у 2012. години организовати обележавање значајних датума. Обележавање светских еколошких датума Завод ће реализовати путем одржавања презентација и промотивних скупова, образовних активности, самостално, или у сарадњи са другим институцијама. Током 2012. године биће обележени:

- фебруар, Дан влажних подручја / World Wetlands Day
- 21. март, Дан шума / World Forest Day
- 22. март, Дан вода / World Day for Water
- април, Дан Покрајинског завода за заштиту природе, 46 година од формирања Завода
- 22. април, Дан планете земље / Earth Day
- 22. мај, Дан биодиверзитета / International Day for Biological Diversity
- 24. мај, Европски дан паркова / European Day of Parks
- јун, Дан заштите животне средине / World Environment Day
- 29. јун, Дан Дунава / Danube Day
- 11. децембар Дан планина / International Mountain Day

ДАН ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ

Дан Покрајинског завода за заштиту природе, 1. април, биће обележен у складу са актуелним околностима и уз пригодан програм, заједно са представницима релевантних институција и организација. Обележава се 46 година институционалне заштите природе у АПВ.

ПРОМОЦИЈА ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА

Завод ће у предстојећем једногодишњем периоду организовати јавне презентације готових студија заштићених подручја, као и пројекта који се тичу заштите биодиверзитета, еколошких мрежа и геодиверзитета. Јавне презентације ће се организовати у просторијама Завода, али и у локалним срединама у договору са управљачима.

ФИЛМСКА ПРОДУКЦИЈА ЗАВОДА

Завод ће у сарадњи са РТ Војводине и Академским друштвом за проучавање и заштиту природе током 2012. учествовати, као суорганизатор и копродуцент, у снимању више документарних филмова, емисија или прилога за емисије, које се тичу заштићених подручја Војводине, као и ретких и угрожених биљних и животињских врста и приоритетних типова станишта за заштиту. У плану је и издавање ДВД копија еколошких филмова, који ће се користити у едукативне сврхе.

Почетком године реализоваће се завршна фаза пројекта „Еко ТВ видео спотови „Заштићена природна добра Новог Сада“, који финансира Градска управа за заштиту животне средине Град Нови Сад.

ПРОМОЦИЈЕ ФИЛМОВА И ФИЛМСКИ ФЕСТИВАЛИ

Завод ће учествовати у организацији и промоцији еколошких и документарних филмова било из сопствене или продукције других институција. Покрајински завод ће се ангажовати и помоћи у евентуалном организовању Међународног фестивала туристичког, еколошког, спортског и гастрономског филма МЕФЕСТ. Такође, биће и суорганизатор округлог стола у оквиру пратећег програма СИЛАФЕСТ-а, посвећеног природним вредностима подручја дуж Дунава у Србији, и његовим екотуристичким потенцијалима у Великом Градишту.

САЈАМСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Завод ће и у 2012. години учествовати на сајамској манифестацији Новосадски сајам: ЛОРИСТ- ЕКОСВЕТ.

ИЗЛОЖБЕ ПРИРОДЊАЧКИХ ФОТОГРАФИЈА, СЛИКА, УМЕТНИЧКИХ ПРЕДМЕТА И ПРИВАТНИХ ЗБИРКИ СТЕНА, МИНЕРАЛА И ФОСИЛА

Биће организовано више изложби природњачке фотографије, аутора из земље и иностранства.

Биће организовано више уметничких изложби слика, графика или уметничких предмета аутора чије су теме и материјали природни.

У априлу- мају месецу 2012. ће се традиционално одржати изложба из приватних збирки „Стене, минерали, накит“, у сарадњи са члановима друштва „ГЕО-Пан“ Нови Сад.

У октобру месецу се планира отварање изложбе ликовних радова деце из Ликовне радионице ПУ „Радосно детињство“ из Новог Сада. Сарадња са ПУ „Радосно детињство“ је већ традиционално и одржава се скоро десет година.

ДРУГЕ ПРОМОТИВНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Завод ће учествовати у реализацији програма традиционалних промотивних манифестација као што су: Новосадско пролеће и Вршачки дани. Посебно треба издвојити Дечију недељу – прва недеља октобра, када се за малишане из ПУ „Радосно детињство“ организује обилазак природњачке збирке и пројекција еколошких филмова у просторијама Покрајинског завода.

ПОДРШКА ЕКОЛОШКИМ УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА

Завод ће подржати манифестације и програме еколошких и студентских организација као што су: Друштво за проучавање и заштиту птица Војводине, НИДСБ „Јосиф Панчић“, ГЕОПАН, ГИД „Бранислав Букуров“, Млади истраживачи Србије, Волонтерски Сервис Србије, „ГЕА“ из Вршца, Еко друштво „Рихард Чорнаи“ из Суботице, Академско друштво ПЗП-Нови Сад, Еко друштво „Протега“ Суботица, Војвођанска зелена иницијатива, Центар за едукацију деце у природи „Каспар“, Центар за заштиту сова Србије и друге организације које се баве заштитом природе. Од посебног је значаја издвојити подршку Младим истраживачима Србије и Волонтерском сервису Србије при организацији волонтерских радних кампова. Покрајински завод ће пружити стручну помоћ у дефинисању радова у заштићеним подручјима. Планиране акције се за сада планирају у: СРП „Обедска бара“, СРП „Засавица“, СРП „Лудашко језеро“, ПП „Јегричка“.

3.2. ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

Образовни програми у 2012. години биће реализовани искључиво преко пројеката, у складу са постављеним стратешким циљевима Завода везаним за унапређење праксе заштите природе кроз изграђивање потребних сазнања и вештина у области заштите природе. Програмима ће бити обухваћене различите групе јавности заинтересоване за учешће у очувању и развоју природних добара. Образовни програми ће бити комплементарни са другим стручним активностима Завода и у складу са актуелностима и задацима у заштити природе и реализовани у сарадњи са релевантним институцијама и организацијама.

ПРОГРАМИ ЗА УПРАВЉАЧЕ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА ВОЈВОДИНЕ

Посебна пажња биће посвећена примерима добре праксе и обуци у моделима управљања заштићеним подручјима и ретким и угроженим врстама. Више стручних сарадника Завода је током последње две године имало прилику да се упозна за начином заштите природе у Европским земљама. Та искуства ће бити пренета локалним управљачима. У циљу установљавања стручног кадра за заштиту и управљање природним добрима, неопходно је реализовати програме обуке чуварске службе на заштићеним подручјима.

ПРОГРАМ ЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ УЧЕНИКЕ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

Завод ће учествовати у оснивању „Клуба младих заштитара природе“ за ученике виших разреда основних и средњих школа. Клуб младих заштитара ће организовати предавања, презентације, посете заштићеним природним добрима, организоваће курс природњачке фотографије и еколошког филма, али и радне еколошке акције у заштићеним подручјима Војводине.

ПРОГРАМИ ЗА ПРЕДСТАВНИКЕ ОПШТИНА, КОРИСНИКЕ ЗАШТИЋЕНИХ ПОДРУЧЈА И ЛОКАЛНО СТАНОВНИШТВО

У плану су кратки тематски програми за представнике локалних самоуправа у општинама у којима се налазе природна добра. Теме едукације ће бити из области управљања и мудрог коришћења ресурса датог подручја.

ОДСЕК ЗА ПРИРОДЊАЧКУ ЗБИРКУ

У 2012. години наставиће се активности на прикупљању, обради и чувању експоната, санацији и конзервацији постојећег материјала и праћењу стања природњачких збирки.

Током јануара и фебруара један део изложбене поставке биће преуређен за потребе реализације Пројекта „Значај плавних подручја дуж Дунава у АП Војводина“. Простор ће бити уређен (окречен, преграђен, разведене инсталације и др.) и у њему ће бити постављени следећи садржаји: модел плавног терена уз реку Дунав, два монитора са интерактивним презентацијама плавних подручја и „track ball“. Циљ овог пројекта је едукација посетилаца изложбене поставке Завода о значају плавних подручја. Пројекат ће бити представљен током марта месеца 2012. године.

У прва два месеца 2012. године планиране су активности на чишћењу и освежавању експоната изложених на сталној поставци. Трајно оштећени експонати на диорамама ће бити замењени новим.

Препаратори Завода у току 2012. године полагаће стручни испит за стицање стручног звања препаратор.

Наставиће се започете се активности на истраживању жеља, интересовања и очекивања посетилаца изложбене поставке Завода.

За потребе сређивања и ревизије природњачких збирки потребно је инсталирање програма или израда базе података за инвентаризацији музејских јединица.

Издавачка активност у 2012. години одвијаће се као и предходних година. Наставиће се сарадња са другим установама, организацијама и појединцима који већ годинама користе изложбени простор завода.

Изложбена поставка Завода уврштена је у програм манифестације „Ноћи музеја“ која ће се одржати 19. маја 2012. године. За ту манифестацију, у изложбеном простору поставиће се изложба Еко-карикатуре са међународног Бијенала еколошке карикатуре - Соко Бања док ће у арборетуму бити реализован програм за децу „Мали палеонтолози“.

Постоји могућност да се током године организују посебни промотивни програми попут продужења радног времена током трајања градских манифестација (Змајеве дечије игре, ЕХИТ, Фестивал уличних свирача итд.), и додатног продужетка, уз бесплатан улаз, у последњој ноћи тих манифестација.

У сарадњи са Департаманом за географију, туризам и хотелијерство, Универзитета у Новом Саду, током 2012. године биће извршено туристичко вредновање природњачке поставке Завода.

Током 2012. године Завод ће конкурисати за добијање средстава за реализацију пројекта:

1. „Доживи природу свим чулима“ радионица за децу предшколског и школског узраста - Део изложбеног простора био би преуређен у интерактивну радионицу у којој ће деца кроз разне видове креативних игара, користећи сва чула стицати нова знања о природи и потреби бриге о животној средини. У специфичном

амбијенту и адекватно осмишљеним садржајима биће омогућено да деца развију љубав према природи подстицањем радозналости и интересовања за активно упознавање окружења

2. „Природа за све“, природњачка поставка прилагођена особама са инвалидитетом – Циљ пројекта је унапређење положаја особа са инвалидитетом и њихово упознавање са природном баштином Србије и потребом да се она негује и сачува. На изложбеној поставци Завода планира се постављање пет екрана осетљивих на додир (touchscreen) са одговарајућим мултимедијалним презентацијама помоћу којих би се за све посетиоце, а нарочито за особе са инвалидитетом омогућило да на нов начин дођу до информација како о експонатима на поставци тако и о природној баштини Србије.

II ПРАТЕЋА ДЕЛАТНОСТ

II 1. ПРАВНИ, ПЕРСОНАЛНИ И ОПШТИ ПОСЛОВИ

ПРАВНИ ПОСЛОВИ

Програм рада дела Завода који се бави правним, персоналним и општим пословима и убудуће ће бити одређен чињеницом да је Скупштина АП Војводине донела покрајинску скупштинску одлуку о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Сл. лист АПВ“, бр. 2/2010), и њоме утврдила да Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, том Одлуком и Статутом, као и да послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Законом о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/2010 и 91/2010) утврђено је да Завод израђује студије заштите. У изради студија овај део Завода непосредно учествује у изради поглавља везаних за управљање заштићеним добрима. Истовремено он пружа пуну техничку подршку за њихову израду.

Мада, сагласно одредбама цитираног Закона, предлоге аката за стављање под заштиту припремају надлежне службе републичких, покрајинских и органа локалне самоуправе, за очекивати је да овај део Завода буде непосредно укључен у израду предметних аката, као помоћ, пре свих, органима локалне самоуправе.

Како је планирано да се за одређени број објеката израде нове студије заштите, односно постојеће новелирају у складу са одредбама Закона о заштити природе, овај део Завода ће учествовати у том поступку.

Део Завода који се бави правним и општим пословима непосредно ће бити ангажован у припреми, изради и презентацији студија заштите, пружиће стручну помоћ управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима у вези са применом одредаба Закона о заштити природе и животне средине. Овај део Завода води регистар заштићених добара на територији Војводине и даје податке из овог регистра, води базу података у области заштите природе као дела јединственог информационог система Агенције за заштиту животне средине, учествује у активностима везаним за израду радних верзија законских и подзаконских аката који проистичу из одредаба Закона о заштити природе, а које припрема Министарство заштите животне средине, рударства и просторног планирања.

Истовремено обавља послове који се односе на персоналне послове, послове везане за радноправни статус запослених, финансијско-материјално пословање, јавне набавке, безбедност здравља на раду, противпожарну заштиту, канцеларијско пословање. У овом делу припремају се сва акта која доноси директор и Управни одбор, у поступку извршавања својих права и обавеза.

У сарадњи са Правним факултетом, Факултетом техничких наука и Природно-математичким факултетом студенти четврте године (уговор о пословној сарадњи) долазе на стручну праксу у трајању од 5 до 15 дана, везано за примену прописа из области заштите природе.

ПРОГРАМИ УСАВРШАВАЊА КАДРОВА ЗАВОДА

Запослени Завода ће у оквиру неопходног стручног усавршавања, у складу са могућностима учествовати на домаћим и међународним научним и стручним скуповима и радионицима у земљи и иностранству

Стручњаци Завода у зависности од области професионалног ангажовања, и током 2011. године биће укључени у рад тематских семинара и радионица.

С обзиром на карактер и специфичност рада Завода биће настављена започета обука у програмима: GIS, AutoCAD, израде презентација, статистичке обраде података, дигитализације.

У циљу боље координације рада, а на основу исказаних потреба запослених, потребно је и обука у области рада општих служби, тимског рада и активности координатора, легислативе у области заштите животне средине и природе (национална и међународна), писања пројеката, припреме плана управљања за заштићена подручја, примене ЕУ директива о стаништима и заштити врста.

II 2. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Програмске активности везане за Информациони систем условљене су и прилагођене основној делатности Завода и захтевају ангажовање капацитета запослених. Зато оне, пре свега, обухватају скуп активности над хардвером, апликацијама, комуникационом инфраструктуром и системских подешавањима ради очувања постигнутог нивоа подршке обављању основне делатности Завода.

Даљи развој информационог система Завода (ИС), кроз развој и надоградњу постојећих апликација, иновирање ресурса и комуникационе инфраструктуре и подршку другим, до сада необухваћеним, пословним функцијама Завода су важни чиниоци за оперативније функционисање пословних процеса Завода .

У току 2012. године планиране су следеће активности:

- векторизација и дигитализација спољашњих граница и граница режима заштите заштићених подручја, подручја значајних за еколошку мрежу Војводине, израда наменских, тематских и других карата,
- форматирање и уобличавање студија заштите, наменских студија и осталих докумената и извештаја израђених од стране Завода,
- подршка сајамским и другим презентацијским активностима Завода кроз обликовање и израду постера, лифлета, презентација и другог презентацијског и промотивног материјала,
- рад на препознатљивом дизајну материјала израђеног у Заводу (презентације, налепнице за CD/DVD...),
- одржавање функционалног стања веб (web) презентације Завода и њено прилагођавање у правцу боље информисаности јавности,
- формулисање захтева запослених за усавршавање и доградњу функционалности модула ИС, како би се обезбедио лакши и ефикаснији рад, и у том смислу сарадња са креатором ИС ради реализације истих,
- модификација модула теренске карте ИС у правцу ефикасније анализе подлога при изради услова и мишљења,

- развијање модула за уношење и анализу података потребних за израду Еколошке мреже, те прилагођавање истог стандарду мреже NATURA 2000 и потребама Завода,
- иницијално систематизовање фото документације Завода те њено постављање у базу података на сервер Завода,
- техничка подршка у процесу прикупљања података теренских истраживања у смислу примене информационаих технологија.
- организовање обуке за примену GIS технологија, презентовање могућности ИС и других информационаих технологија,
- замена постојеће апликације за библиотечко пословање и разматрање могућности да се она интегрише у ИС Завода,
- заштита дигиталних података Завода у смислу антивирусне заштите, организовано креирање и чување резервних копија база података (бекап база података),
- замена пратеће рачунарске опреме и периферија (UPS, стабилизатори напона, монитори...) старије од 5 година, као и набавка опреме за нове сараднике Завода,
- израда пројекта реорганизације локалне рачунарске мреже са групе рачунара на домен Завода, те реализација истог, са циљем да безбедност система буде усавршена а његово администрирање са бржим и ефикаснијим одзивом,
- прилагођавање ИС Завода како би се створили предуслови да се његов део интегрише у национални ИС за потребе израде НАТУРА 2000 мреже у Србији. У том смислу неопходно је реализовати низ радњи над опремом, комуникационом инфраструктуром, на апликативном, системском и безбедносном нивоу.
- инсталација и активирање L3 VPN сервиса – комуникацијски линк ка Заводу за заштиту природе Србије ради размене података,
- израда модула за репликацију групе података између Покрајинског завода за заштиту природе и Завода за заштиту природе Србије.

II 3. ФИНАНСИЈСКО - РАЧУНОВОДСТВЕНИ ПОСЛОВИ И ПОСЛОВИ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Програм рада Одсека за финансијско- рачуноводствене послове укључујући и послове јавних набавки за 2012. је дефинисан посебним документом - Финансијским планом Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад за 2012. годину, у складу са Одлуком о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе Нови Сад ("Сл. лист АПВ" бр. 2/2010) Скупштине АП Војводине.

Предлог Финансијског плана Покрајинског завода за заштиту природе за 2012. годину усвојен је на 9. седници Управног одбора Покрајинског завода за заштиту природе одржаној дана 12.09.2011. Финансијски план Покрајинског завода за заштиту природе за 2012. годину усвојен је у оквиру финансијског плана надлежног Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине на седници Скупштине АП Војводине одржаној дана 27.12.2011. године.

Покрајински завод за заштиту природе Нови Сад се финансира из буџета АП Војводине и индиректни је корисник буџетских средстава. Начин рада одређен је Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Законом о јавним набавкама и др. законском регулативом.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ВЛАДА
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
21000 НОВИ САД
Булевар Михајла Пупина 16
Број: 023-13/2012
Дана: 25. јануара 2012. године

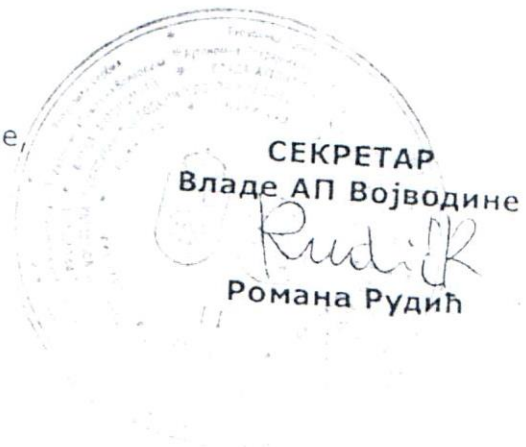
02-1101/2
30.01.2012

**ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА
УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И
ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Доставља се **РЕШЕЊЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРОГРАМ
ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА ПОКРАЈИНСКОГ ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ
ПРИРОДЕ ЗА 2012. ГОДИНУ**, које је Влада Аутономне Покрајине Војводине
д о н е л а на 142. седници одржаној 25. јануара 2012. године, а које ће се
објавити у "Службеном листу АП Војводине".

ДОСТАВИТИ:

1. Покрајинском секретаријату за образовање,
управу и националне заједнице
- Преводилачкој служби
2. Покрајинском заводу за заштиту
природе

На основу члана 9. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе („Службени лист АПВ“, број 2/10) и чл. 33. и 35. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 4/10),

Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 25. јануара 2012. године, д о н е л а је

РЕШЕЊЕ

I

Даје се сагласност на Програм заштите природних добара Покрајинског завода за заштиту природе за 2012. годину, који је донео Управни одбор Покрајинског завода за заштиту природе, на седници одржаној 12.12.2011. године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине“.

ВЛАДА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Број: 023-13/2012
Нови Сад, 25. јануара 2012. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
Владе АП Војводине
Томислав Стантић
мр сци. др Томислав Стантић